

Jesse dygeer alicee garaa balna.

1932 onil

Fivraali

11 oder

№ 35 (588)

oder byri garna.

Газар бйрлнц протлтаранад сөгдөгдүн

Известияи всех стран. Ежедневный

Buriaad-Mongoliin

YINEN

БК (b) namfin B-M mozfim komiteed ba B-M. rispyybl. tobiin gyicedkeke komiteed болон yiledber. eblefin B-M. zebtei gurbanii omonos nittelegdene

Dugaar nezcеdнн yne 5 мөнгө.

Zakika yne:

sara byriin 1 tеkerig

Gadaada ulasta бол 1 тек. 50 мөнгө

ААDRIS: Верхнеудинск. Центросоюзная 30

Fraancin ceregiin yiledberinnydte Japoonos jikeken zakil kiibe.

Pariiza, (T). Jumaaniiti geze eb kamtiin sonin biçegiin medeçeken. Fraancin yiledberiiin oronuud buu ba ceregiin keregselyidiigi byteekiin tula Japoonos jike zakil ababa gebe. Ene zakiligi Fraancin zasagiin gazariin zebşөөлөөр баталсан соо min. ijeen urislamzaar төлөгдөнө.

Taban sine MTS iin barilgada darui orozo kabariin тарилгииги belen ugtaka

Şine neegdeke MTS beledken ugtaza, bejelyylen gyicedkene

Zebtele ulastin ali bykii ilaltiin kamta manai B.M.R. basa aikabtar jike ilalta tuillaza, SSSR-iin yndesenii rispyybligyydiin tryyn zergede orozo.

Respyyblig dotoroo yndesen bolko mal azaliin kazuugaar tariaanil azaliigi erçemtei jабuulza байна. Tariaanil azalda kyçerkeg maşiiina zebsegyydiigi keregleke jabadal basala manai ulasta kozomdono ygii gekede zokino. Öngөрөгçө ziliin kojordugaar болşовиигиin kabariin тарилгада манай B.M.R. kamta 3 Maşiiina траагтариин staañcатаi baigaad одoo болkодо, гурбадугаар болşовиигиin kabariin тарилгада kamta 9 маşiiina траагтариин staañcанууд көдөлмөрлөкөөр тогтогдо. Гурбадугаар kabariin тарилгада kamta 378 траагтар subariza 5000 моринил kyçiiги солно.

Итmede одoo kabariin тарилгада 5 şine MTS Deede Yde, Mukar-şiber, Kiaagta, Ekired-bulagda ba Kabaaniin aimaguudta baiguulka aikabtar jike zorilgo байна. Öдөр byri kabariin тарилгада oirtozo baikатаi kamta траагтариин staañcин барилга basa-la тырген курдабалалаар jabaka josotoi баiba gebe çigi, көдөө aimaguudaas abtañsan medeeger beledkellin көдөлмөри ton sula jabaza bykiiги keden олон баримтанууд серемzeleze байна. Öngөрөгçө zilde MTS-iin барилга ba maşiiina zebsegilgi zasaka maastirskaiin барилганууд aikabtar jikeer kozomdozo 1931 onil барилгин төсөбииги gyicedkeze çадасан ygii байна. Одoo zilde öngөрөгçө ziliin дырşeliigi basala dabtagdakaar болзоi.

Öngөрөгçө ziliin dutаgdaliin şaltагаан juu baigaab gekede? Barilganuudni jamarçigi төсөб ygii urasaza jabasan, kereglegdeke modon keregseliigi өбөлиin цагта beledkel ygii ko-

zomdulsan, көдөлмөрлөкө kyçiiги emkidkeze çadaa ygii, kolkoosuudtai kelcee баталagдаа ygii baisanii şaltагаантаi baisan azai.

Öngөрөгçө ziliin dutаgdaliigi ene zilde dаbtal ygii, болşовиигиin курдабалалаар MTS барилгада beledkeze, одoo өбөлиin casатаi yjede modon ba bişe keregselyidiigi çireze beledkeke josotoi болон MTS-gi toiruulan олон ниитииги elsyylze bykii kolkoşon ygiitei дунда çадaltаниi idebkeer uul staañcануудиin барилгииги gабşагаi kurdaar gyicedkekiigi kamagiin çukala болgoko josotoi. Ene ziliin тарилгин төсөб urida ziliin төсөбөөс keden kubi ilyy jike байна. Öngөрөгçө zilde kojor maşiiina zasaka mastirskai baiguulagdaza 26000 тек. gаргаşalаgdasan baisanaa, одoo 1932 ondo 6 mastirskai neegdeze 305000 текериг gаргаşalаgdakaar tukailаgdazai.

Sklaad, sarain ba bişe барилгада 145000 текериг gаргакaar tukailаgdaba. Oroi kamtadaa MTS-нуудиin барилгада 450000 текериг gаргаşalаgdana. Edeñyydees gadana zun цагта basala taban MTS baiguulаgdaza 350000 текериг gаргаgdana.

Ene bykii барилгин төсөблөгө бол, aikabtar jike kyçe, aikabtar jike idebki keregleke байна. Ede олон барилгануудииги toiruulan олон ниитииги elsyylze ynekeeree болşовиигиin курдабалалаар MTS-iin барилгада oroko josotoi болбо. Ene geseer byke kereglegdeke keregselyidiigi (modon, çuluun, kirpiice, liizbiooska, şil, kad-aasa) gабşагаiçalan beledkeze, гурбадугаар kabariin тарилгада kozomduulan ygii 6 MTS gyicedkeed baikiigi çukalaçalka kamagiin deede kereg болзоi. Oido beledkesen modii-

gi erke bişe barika газartani casaar acaraza kajaka kamagiin çukala байна. MTS iin барилгада saad kiize bykii baruunii бөөрөнkii ба өөрөө урасан bytekede naidaza суuka etegeedtei darui kair nair ygii temeçeze usadkaad ynekeeree болşовиигиin курдабалалаар барилгада orozo gабşагаiçalan gyicedkekiigi kamagiin çukala ulas төриin kereg болgojaa.

Одoo kabariin тарилгада kamagaas çukala болgoko zyilni тарилгин çанарииги saizaruulka urçаgiigi keden kubi өргөdkөкө gesen болkolo, MTS-gi zebөөр keregleze tasalдаа ygii jабuulka ton çukala байна. Toiron суuza bykii kolkoosuudiigi kelçeeger çөm tataka çukala байна.

Ene yjede jamar aimaguud beledkelde ekileeb gekede? Deede-Ydiin aimag 20 көдөлмөрчөнii baikа ger, 23 ambaar, 6 zabuuziin beledkeze bişe zyilnyidiigi төкөөрөө ekilebe. Mukar-Şiberiin aimag basala beledkeze ekileed 22 ger ba bişe zyilyidiigi baiguulsan байна. Ede aimagiin kazuugaar juu-çigi ekilee ygii zebken kylieeze суusan aimaguud baikа juuma. Kiaagtiin aimag MTS-gi ugtaza тыргedkeke tukai juu-çigi kiine ygii.

Kabariin тарилгин дөкөзө baigaа одoo yjede бөөрөнkiin гуримаар amagan суuza baikа цаг bişe, byke көдөлмөрчөө болşовиигиin курдабалалаар abça, niitiin көдөлөөги emkidkeze urid beledkegdeke zyilyidiigi çөm gyicedkekiin төлөө temeçeke josotoi. Nam, komsomooliin, yiledberičenii eblеl ba bişe niitiin emkinyud byke kyçe emkidkeze MTS-iin барилгииги ba kabariin тарилгин beledkeli şuud gyicedkekiin koinoos temeçeke одoo өдөриin zorilgo болзоi.

Kolkoosiin olziigi zebөөр kubaaza, aza akuin ba emkidkeleer bekizyylike

Ziliin olzo ba urgaciin kubaariigi yiledkedee niite geşyydiin oilgokiigi çukalaçalaka

Aga. Urida aqiiñ somonii „kubiskaliin tujaa“ geze tooziin ziliin olzo ba urgaciin kubaarini menөө sajakan dyrezei men olziin kubaariigi zeb erkileke jabadal болbol тuiliin jeke ulas төриin udka çанartai ba menөө yjede kolkoosuudiigi azakuin ba emkidkeliin talaar bekizyylike jabadaliin gol yndesenii bolko josotoi.

Ilangajaa olzo ba urgaciigi kubaakadaa nek Staaliinii зургаан zaabariigi gyicedken, angiiñ daisanii onisata kubaariin teggedkeli ba ezen ygii jabadaluudiigi byrimesen yndeseerni usadkaka tula enyñyiigi toiruulan niite aradiin ba kolkoosuudiin geşyydiin дунда nebereliin көдөлмөрииги тuiliin yrgeer tabiza teedenii niitiin sonirkali ba kyseli keregleke çukala байна.

„Kubiskaliin tujaa“ geze тоoz болbol tus kubaariaa erkilekedee niite geşyydiin дунда jamar çigi nebereliin көдөлмөри kesen ygii, karin meel

prableenijaa toiruulan kubaariaa yiledesenii зарима олонki geşyydiin дунда eldeb таарaka ygii ygenyyd garasan байна.

Zišelebel prableeniin geşyyñ 150 тек tooçozo abakadani зарима geşyydiin yrtei болосоноос sanalni jekedee urbaka ba „juumiigi medeke ygii көдөёгиin bidener sula суuna“ gerceze бол. Gadna зарима nege keden тек tooçozo abaka josotoi geşyydte teдеgeerlin kyiekidiin surguulida baikada gаргаşalasan gаргаşii gi juu bişe busiin yrinyydi daraza boro bodoluudi (toso bys kubcasa) abka erkiigi kasadag байна. Ene kubaariin udkiiigi niite geşyydiin дунда sainaar jабuula ygiees болono, kubaariigi azalta өдөрөөр көдөлмөриin çанараар kubaaka josotoi niitiin дунда nebereliin көдөлмөрииги тuiliin erçemteiger jабuulka josotoi.

Ynenii бригаада Dамдинii.

Aimagiin „tөлөөгçiin“ көдөлмөри ангиин daisanii teremede usa jyylbe

Aga, aimagiin naidalgata nek Tamzadiin kesen aaçа болbol ynekeere angiiñ daisanii yiledberii bolzo bejelenе gebees; Tamzadiin gedeg aimagiin көндөтө naidalgata болzo alkaniin somon ba busa busa баруун taliin somonguudta туslamza ykeer garaad alkaniin somon көрөзө juunii çigi uçar ygii tendekiin korşoodo baisan egeeliin kojor kolkoozniiguudiigi bariiaad aimagiin төb (110 modo) туşааза jабuulsani aimagiin

miliiciin зургаан көрөөд jamar çig gem ygii tula gederge bucaza irebee Gadna өөрөө nam ygii aad namiin çuglaа tataza jabaza gyibe. Kөдөёгиin өргөн aradiin дунда syiliin yjede „niudargaçuudi med mangadiin gadaa nyylgeed орkika болbo „juuma“ геke meter jariba Ene aaçani болbol ynekeeree angiiñ daisanii yiledberii men болko tula kuiliin katuu kemzee abaka josotoi.

Ynenii бригаада şara kaliunni.

Kabariin тарилгаа yrisenii zasaar dutuu ygii kangaka

Yrisenii cugluulgiigi ynekeeree болşовиig kurdaбалalда oruulka

Öдөр өngөркө byri kabariin тарилгииги ekilke цаг oirtozo байна геbeçigi, тарилгада beledkeke jabadal ton kangalta ygii jабuulаgdana. Oлонki aimaguud ynekeeree болşовиig josoор kabariin kampaaniin beledkeliigi өргөнөөр jабuulza çadaa өдii, jikenkidee өөрөө byteke jabadalda syteze суuna gebel zokino.

Ilangajaa yrise көрөңгө cugluulka beledkeke jabadal zigşyyritei sula байна. Yligerlebel: Bookonii aimagiigi abaad yzebel yrisenii тарiaа arai-kan 2,5% cugluulsan байна. Ene mete aimaguud gancан Bookon bişe, niiled олон baikа azai. Ene uçar juu ileryylkeb gekede: yrise beledkelde josotoi бөөрөнkiigөөр kаndaza, ene çukala ulas төриin udka çанartai kabariin тарилгин гол дөкөм нөкөçөл болko keregiigi tasalduulkiin туilada kyргеze baisaniigi ileryyline.

Yrise көрөңгө cugluulka jabadal manai rispyyblig dotor менөө yjede jamar bainab gekede: Fevraaliin 10 nil medeeger yiledberiiin yrise kamtiin azaluudiin cugluulsani 10%, өмçiin азaltан 3,5% ba баталан kamagaalka yrisenii zasada kamtiin azaluudaas oruulka төсөбиin 17,5% ba өмçiin азaltанаас 8,5% gyicedkesen байна, Kabariin тарилга ekilke цаг 2 sara kagas yldeed baikada yrise cugluulka jabadaliin ene kire baisan uçar болbol ton zigşyyritei kereg men azai.

Kabariin тарилгин jabadalda saad koro kilkiin tula angiiñ daisan niudargan lamanar basala өөsөdiingөө kara azaliigi ekilsen байна. „Kabariin тарилгин төсөб diildese ygii jike“, yrise cugluulka geze syliiñ tari-

aaqi abça ideke juuma ygii болgokoni“ геke metiin koroto ygenyydiigi delgerçe байна. Niudarganii ene koroto aaşа sedelgenyydiigi darui тырген buta cokiko jabadal мен dutаmag байна gebel zokino.

Tyynees gadana зарим aimag somonii emki зургаанууд болbol sagaas yrise abana geze бөөрөнkiiçөлөн naidaza суuka jabadal биini ilete байна. Tede болbol, менөө zilde sangaas yrisenii zeeli abtaka ygii imagta өөsөdiingөө kyçeer yrise көрөңгөөр kabariin тарилгииги kangaka gesen moziin komiteediin janvaariin pleenyiniin тогтоoliigi erke bişe sanaza, deerees yrisenii тарiaаn өөрөө буuna geze naidaza laglain суukaа darui zogsoko josotoi.

Gurbadugaar болşовиig jосonii тарилгин төсөбииги erçemtei gyicedkeke jabadaliin zailaşa ygii çukala нөкөçөл болbol цаг tukaida byke kereglegdeke yiledberiiin yrise ba tereçelen beledkeliin zasa, баталан kamgaalka zasa zergiiги byri мөсөн emkiteiger ertees belen болгоод baikа jabadal мөнii тula, ene geseer ton курдан yrise көрөңгө cugluulka jabadalda eris kubilalta kiize ynekeeree болşовиig josoор ene çukala jabadaliigi gyicedkeke keregtei болзоi.

Yrise көрөңгө cugluulka beledkeke ba ceberleke ugaaka jabadalda бөөрөнkii josoор kandaka jabadal болон niudarganii koroto aaşа nomlol bykende zokiko çanga cokiko өгçө болşовиig josoор azal көдөлmөриigçө şuud şinedken, ilangajaa yrise көрөңгө cugluulka jabadalda тuiliin jike ankaral kanduluka josotoi байна. Yri-

se көрөңгө cugluulka beledkeke jabadaliigi болzor dotor jaaba çigi erkebişe dyyrgeke keregtei.

Yrise көрөңгө cugluulka beledkeke jabadaliigi tooko keregsееke ygii uçar болbol ceke angiiñ daisanii kereg men, kabariin тарилгииги tasalduulka zorilgo мен, geze cоkom tanika ba tere mete бөөрөнkiiçyydiigi kair nair ygii cokiko josotoi. Ene uçarigi byke aimag somonuudiin emki зургаанууд bygedeeree eris şuud gyicedkeke ba yrisenii тарiaа beledkeke jabadaliigi erke bişe kangaka ujalgaçai ba zaiiaşa ygii yyrgetei байна.

Basa nege çukala zyil gekede, ene ziliin тарилгин kampaaniin yjede гол ankaralaa urçаgiigi saizaruulka jabadalda кандuulka gesen namiin çukala loozon байна. Ene loozongiigi gyicedkeke jabadalda yrisenii тарiaаnii çanariigi saizaruulka, ceber sain yriseer тарika, byke yrisenii тарiaаgi ugaaka геke zergiiñ jabadaluud ton çukala нөкөçөл болko байна. Enyñ deerees yrise ceberleke ugaaka jабadaliigi emkiteiger gyicedkeke kereg болbol şiidke-in çанartai jабuulga men azai. Ene jabadal manai rispyyblig dotor basal ton kangalta ygii байна. Muu çанartai yrisiigi sain болboson yriseer soliko jabadalda ilangajaa rispyybliiñ төbiin zokiko газаруудаас тuiliin бөөрөнkiigөөр kаndaza байна.

Ede bygede dutugdaluud болbol ton bogonikon болzor dotor erke bişe zailuulаgdaza, yrise beledkeke jabadal ynekeeree болşовиig kurdaбалalда oruulаgdaka ba yrisenii çанar saizaruulka төсөб erkebişe emkiteiger gyicedkegdeke josotoi.

Bodonguudiin modobeledkeliin sain zişeeги busadta nebderyylke

Bodonguudiin gabşагаiçuudiin zişeeги kalan abka

Mukar-Şiber. Bodonguudiin somonii kolkoosuud ba ygiitei, дунда çадaltai өмçiin азalta, öngөрөгçө ziiliin modobeledkeliin 4 dygeer kvaartaliin төсөбииги болzor dotoroni gyicedkeed, одoo ene ziliin modo beledkeliin көдөлmөриде 150 moris ba 75 көдөлmөриçөн gabşагаiçuud jабaza байна.

Modobeledkeliin tasagiin zygees Bodonguudiin somonii modobeled-

keliin ştaabiin тырылgeçe nek. DON-DOBIINDO tus beledkeliin көдөлmөрииги gabşагаi josoор emkidken jабuulza çадасаниi tula тuskai şаgnal олgoсон байна. Men ene somonii ştaabiin geşyydte şаgnal өгçөөi.

Zygeer modobeledkelde geegdeze jabasan газарууд enyñnees zişe abça, modonii төлөө болşовиigoor temeçeke keregtei.

R. C. Sakijaagiin.

Ajuuşiin Radnada kemzee abka

Kori. Kezengiin somonii Uliaabariin tasagiin erkete Radna Ajuuşiin gedeg öngөрөгçө zilde kabaata тaşаgiingaa өмçiin азaltаниi zygees modo beledkeliin itegemzete томilogdon jabaka зуураа, одoo beledke-

sen modoniigoo мөngiiги abaad тyy-ниги ezдteni kubaaza өgl ygii, karin өэрөө арki uуza дуusaba.

Zokiko газараас katuu kemzee abka keregtei.

Goltai mergen.

Japoonii ba Nankinii zasagiin nootonuud tunkаglаgdaba

Zineebe, 4 (T). Liige-Naaciin Jireñkii sikritaar болbol Japoonii ba Naankinii zasagiin газariin nooto tunkаglaba. Nankinii zasag бол Mөgdөн kotigi Japoonii ceregeer ezelegdesenii sylyde Japoonii zasagin газар болbol bykii kitad oroniigi ezelen abkiiñ bodolgo yrgelezelen jабuulza байна. Şankaiи ezelen absan jabadaliini kitad in naisal koto болko Nankinda аjuuñşаgtai болzo байна. Nankinii zasag бол Japoonii ezemdekiin bodolto jабuulgiigi zogsooçiin eris katuu kemzee abçiiги Liige Naacaas erize байна.

Japoonii nooto dotoroo medyylikeni: Bide бол kitadiin ceregyyd manii ceregyyde dөtө şidar baikadani tedende esergyllen өөsdiingөө samolioodiigi ilgeker gaçаgdaltai болson. Narilaka ceerlekiin төлөө буjuu олон niitiin ger байşаngiiги ebdeke sandargaka ygiin төлөө али-baa kemzee abтаasan. Şankaidi baisan Japoonii ceregiin kyçen болbol Aangli, SASŞ-iin da Fraancin ceregiin kyçenээ niiled sulabtar байна. Bide бол bişe ulastai zөbşөөlтеi көдөлmөriin tukai katuu kyçeltai байна.

